

گفت و گو با مهندس حمیدرضا صالحی
دبیر سندیکای صنعت برق ایران

حضور موثر در صنایع مختلف

در مورد سابقه سندیکای صنعت برق توضیح دهید.

سندیکای صنعت برق ایران یک تشکل صنفی و مهندسی است که حدود ۷ سال از تاسیس آن می‌گذرد، این نهاد ابتدا در سال ۱۳۷۹ با عنوان «سندیکای سازندگان تجهیزات برقی صنعتی و انواع پستهای فوق توزیع و انتقال فشار قوی ایران» فعالیت خود را با ۳۰ عضو آغاز کرد.

پس از مدتی با هدف جامعیت بخشی به فعالیت‌های سندیکا نام آن با تایید اتاق بازرگانی به سندیکای صنعت برق تغییر داده شد و در نهایت تحت نام جدید در روزنامه رسمی قوه قضائیه درج شد و از اواخر سال ۸۴ فعالیت خود را با نام جدید و در حوزه‌ای گسترده‌تر پی گرفت.

امروز این نهاد با عنوان سندیکای صنعت برق ایران، قریب به ۲۰ حوزه مرتبط با صنعت برق کشور را تحت پوشش خود قرار داده و بیش از ۲۰۰ عضو دارد. پیمانکاران و سازندگان انواع تجهیزات برقی اعم از پست، تابلو برق، باریق آلات، دکل، کلیدهای برق، خازن، مقره، رله، سیم و کابل و تمام تجهیزات این صنعت در کنار شرکت‌های مهندسی مشاور، توزیع و مدیریت تولید، خدمات مهندسی، تعمیرات و نگهداری و خدمات مهندسی بازرگانی و شرکت‌های مشاور مدیریتی و سرمایه‌گذاری، در زمره اعضای سندیکای صنعت برق ایران قرار گرفته‌اند.

سندیکای صنعت برق ایران برای فعالیت‌های خود چه اهدافی را مد نظر قرار داده است؟

سندیکا به منظور ساماندهی فعالیت‌های تولیدی و خدمات در امور مربوط به صنعت برق با حفظ توازن و نظم، فراهم کردن امکان بهره‌برداری بیشتر از سرمایه‌گذاری و تولید، استفاده و انتقال تجربیات علمی و عملی دست‌اندرکاران و به‌هنگام نمودن آن و نیز دفاع از منافع مشروع اعضای در چارچوب اهداف و سیاست‌های کلان کشور، به‌استاد بند (ک) ماده ۵ قانون اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران تشکیل شده است. این نهاد ساماندهی فعالیت‌های اعضا و بهبود کیفیت تولیدات و خدمات دهی به آنها را در راس اهداف راهبردی خود قرار داده است.

به علاوه توسعه صادرات کالاها و خدمات موضوع فعالیت سندیکا، تلاش در جهت تحقق اهداف کمی و کیفی تعیین شده برای این امر و تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری در آن بخش از تولید که بستر مناسبی برای صادرات محسوب می‌شود را نیز می‌توان از جمله اهدافی بر شمرده که سندیکا در فعالیت‌های خود به دنبال آن است.

با این توضیحات باید تاکید کنیم که خط مشی اصلی سندیکا پیگیری و رفع مشکلات مربوط به اعضای است. در مورد ساختار سندیکا هم باید اشاره کنیم که مجمع عمومی بالاترین رکن سندیکا است، که اعضای هیأت مدیره را برمی‌گزیند و در نهایت دبیر نیز به وسیله آنها انتخاب می‌شود.

سندیکای برق می‌تواند به عنوان یک بازوی موثر برای وزارت نیرو نیز فعالیت داشته باشد، ضمن اینکه مسائل و مطالبات آنها را نیز دنبال می‌کند.

در مورد ماهیت سندیکا و اقدامات انجام شده توضیح فرمایید.

سندیکای صنعت برق ضمن ایجاد یک تعامل فعال با وزارت نیرو، ارتباطات خوبی را نیز با کمیسیون انرژی مجلس برقرار کرده که بر اساس آن و با کمک رئیس این کمیسیون آقای دانشیار کمیته‌ای سه‌جانبه با حضور دولت، مجلس و سندیکا تشکیل شده است. در گذشته چنین کمیته‌ای تحت عنوان برق در مجلس

وجود نداشته و برای اولین بار این اتفاق می‌افتد. به اعتقاد ما یکی از مشکلات موجود در صنعت برق نداشتن استراتژی‌های کلان است که در تعامل بین اعضای این کمیته ۳ جانبه این موضوع قابل پیگیری است. در صورت تعامل مناسب تهدیدات موجود در این صنعت می‌تواند به فرصت تبدیل شود.

در سندیکا کمیته‌های مختلفی وجود دارد که یکی از حیاتی‌ترین آن کمیته صادرات است، چرا که معتقدیم صنعت برق ایران پتانسیل بالایی در زمینه صادرات دارد. برگزاری تورهای صنعتی و شرکت در نمایشگاه‌های مختلف از فعالیت‌های سندیکا و کمیته صادرات است. اخیراً شرکت‌های ایرانی از طریق سندیکا در نمایشگاه بین‌المللی برق خاورمیانه در دبیر شرکت کردند. همچنین نمایشگاهی در ونزوئلا برگزار می‌شود، که اعضا می‌توانند از طریق سندیکا در آن شرکت کنند. در صورتی که اعضای دارای مشکلاتی باشند، از طریق سندیکا این مشکلات پیگیری می‌شود. ضمن اینکه ما بر فعالیت آنان نیز نظارت داریم و اگر اعضا دچار خطا شوند، سندیکا آن را پیگیری می‌کند. اختلاف بین اعضای از طریق کمیته حل اختلاف سندیکا حل و فصل می‌شود، ضمن اینکه کمیته‌ای نیز در همین زمینه در شرکت توانیر ایجاد شده و دو نفر از اعضای از توانیر دو نفر از سندیکا مشکلات بین دست‌اندرکاران این صنعت را رفع می‌کنند.

ارزیابی شما از وضعیت صنعت برق در ایران چیست؟

مشکل اساسی صنعت برق کشور نبود یک استراتژی کلان و درازمدت است. به علاوه در حال حاضر بدهی‌های کلان وزارت نیرو و شرکت‌های تابعه آن به شرکت‌های فعال صنعت برق، صدمات جبران‌ناپذیری را به پیکره این صنعت وارد کرده است. ۱۷۰۰ میلیارد تومان مطالبات معوقه شرکت‌ها که با احتساب خسارت دیرکرد تا مرز ۲۲۰۰ میلیارد تومان هم افزایش می‌یابد، بسیاری از آنها را در آستانه ورشکستگی قرار داده است. البته باید این نکته را هم یادآوری کنیم که ما در سندیکای صنعت برق ایران تلاش بسیاری برای وصول این مطالبات انجام دادیم، اما متأسفانه هنوز هم حرکت خاصی صورت نگرفته است.

از دیدگاه من هنوز هم سوالات بسیاری وجود دارد که پاسخ مشخصی در صنعت برق ندارد. از جمله اینکه آیا صادرات در این صنعت اولویت بالایی دارد؟ آیا بخش خصوصی باید جایگاه خاصی در این صنعت داشته باشد؟ اگر این گونه است چرا مشکلات آن بر طرف نمی‌شود؟ نداشتن استراتژی موجب شده اولویت‌ها مشخص نشود و مشکلات حل نگردد. حال آن که در صورت وجود استراتژی از دیگر درآمدها از جمله ذخایر نفتی و فسیلی، می‌توان هزینه‌های این چنینی را تامین و پرداخت کرد. سندیکا می‌تواند برای حل این مشکلات کمک کند.

کمیته‌های تخصصی سندیکا از نظر ساختار چه ویژگی‌هایی دارند؟ و چه مواردی را بررسی می‌کنند؟

صنف‌های مختلف صنعت برق از جمله، سازندگان تجهیزات مثل دکل سازه، لوله سازه، کابل سازه و مواردی از این دست در کمیته صنفی عضویت دارند و مشکلات خود را طرح و پیگیری می‌کنند. کمیته‌های تخصصی سندیکا دارای هیأت رئیسه‌ای هستند که دبیر هر کمیته را انتخاب می‌کند و دبیر مسائل را دنبال می‌کند. البته این کمیته‌ها با مدیران سندیکا نیز تعامل داشته و از کمک‌های آنان بهره‌مند می‌شوند. از کمیته‌های دیگر سندیکا می‌توان کمیته اقتصادی، تدوین استراتژی، فاینانس و کمک‌های

اگرچه صنعت برق به عنوان یک صنعت Hi Tech خود نیازمند تجهیزات و مواد اولیه بسیاری است اما بدون شک به عنوان یک صنعت زیرساختی، بنیاد توسعه و رشد سایر صنایع محسوب می‌شود. چرا که سهمی ۱۰ تا ۱۵ درصدی در پروژه‌های آنها دارد. در شرایطی که بیش از ۸۰ درصد این صنعت در اختیار دولت است و بخش خصوصی هنوز فرصت حضور در بسیاری از عرصه‌های این صنعت را نداشته است، به نظر می‌رسد تشکل‌های صنفی می‌توانند بستری لازم برای این بخش، مقدمات حضور گسترده‌تر آن را در صنعت فراهم آورند. با همین رویکرد، با مهندس حمیدرضا صالحی، دبیر سندیکای صنعت برق ایران، به گفتگو نشستیم. در این گفتگو بیش از هر چیز فعالیت‌ها و برنامه‌های این نهاد صنفی که به تدریج به نهادی تاثیرگذار و شناخته شده در صنعت برق بدل می‌شود، مورد بحث قرار گرفت. حمیدرضا صالحی فارغ‌التحصیل رشته مهندسی برق دانشگاه صنعتی امیرکبیر و عضو هیأت مدیره شرکت سرمایه‌گذاری مشاورین است. گفتنی است وی مدتی نیز مدیریت این شرکت را بر عهده داشته است.

دریافت می‌کند، در صورتی که در صادرات معادل ۷۰۰ تا ۷۵۰ ریال می‌توانند هر کیلووات برق را بفروشند. این موارد نشان دهنده پتانسیل‌های موجود در صنعت برق کشور است.

بر اساس اصل ۴۴ قرار است که بخش‌های دولتی به خصوصی واگذار شود. در این زمینه سندیکا چه نقشی می‌تواند داشته باشد؟ توانمندی بخش خصوصی در زمینه تصدی‌گری صنعت برق را چگونه ارزیابی می‌کند؟

بر اساس فرمان مقام معظم رهبری باید ۸۰ درصد از تصدی‌گری به مردم واگذار شود، که این اتفاق در حال حاضر به میزان اندکی انجام شده است و همین میزان اندک نیز به جا بود که با هماهنگی و مشورت تشکلی چون سندیکای صنعت برق صورت گیرد. به نظر من رسد مطلوب است کمیته‌ای توسط وزارتخانه ایجاد شده و با مشارکت نمایندگان سندیکا بحث خصوصی‌سازی در صنعت برق پیگیری شود تا از این طریق شرکت‌هایی که ساختار مناسب و مطلوب دارند، معرفی شوند. باید قاطعانه عنوان کنیم که برخی مسئولان ما خصوصی‌سازی را یک فرصت ندانسته و تهدید فرض می‌کنند و هر جا هم که شرکت‌های خصوصی اقدامی کرده‌اند، جوسازی می‌شود که موفق نبوده‌اند. در صورتی که شرکت‌های بسیاری داریم، که خصوصی شده و بسیار موفق بوده‌اند. چندین شرکت جانبی نیز به وجود آورده‌اند و در یک جو رقابتی در حال فعالیت هستند. به عنوان مثال در صنعت (دکل‌سازی) که اکثراً خصوصی است، رقابت خوبی به وجود آمده و توانسته است که بازارهای خارجی را نیز جذب نماید. خصوصی‌سازی می‌تواند شرایط خوبی را ایجاد کند و اگر دولت این را بپذیرد، سندیکا نیز می‌تواند در این زمینه به طور موثری کمک کند.

مشترک را می‌توان نام برد.

ارزیابی شما از چشم‌انداز آینده برق چیست؟ جایگاه برق را بین صنایع مختلف چگونه ارزیابی می‌کنید؟

با توجه به اینکه طبعاً چون هر جا صنعت وجود داشته باشد، برق نیز وجود دارد، لذا این موضوع اهمیت برق را بین صنایع نشان می‌دهد. برق در هر صنعتی وارد شود دارای ارزش افزوده می‌شود و از منظر آماری عموماً ۱۰ تا ۱۵ درصد از هر صنعتی را برق تشکیل می‌دهد. البته به نظر بنده می‌تواند این جایگاه پررنگ‌تر باشد، چون برق در صنعت ارزش افزوده ایجاد می‌کند. به اعتقاد ما باید قیمت برق در صنعت ارزان‌تر از مصارف خانگی باشد، حال آنکه در کشور ما این گونه نیست و این روند در همه کشورهای بالعکس است.

در صنعت، مصرف برق را نباید هدر شدن آن دانست بلکه ارزش افزوده‌ای که از این طریق ایجاد می‌شود موجب می‌گردد تا ما ارزش افزوده و رشد تولید ناخالص ملی داشته باشیم و از این نظر می‌توان جایگاه مناسبی را برای برق قائل شد. در تدوین استراتژی صنعت و چشم‌انداز ۲۰ ساله نیز این موضوع باید دیده شود. البته این موضوع دیده نشده و آن چنان که باید پررنگ نیست، باید توجه داشت که اگر تولید و صادرات برق رونق پیدا کند، طبیعتاً صادرات آن ارزش افزوده بیشتری از دیگر مواد اولیه، چون ذخایر نفتی و فسیلی دارد. لذا توجه به این صنعت و افزایش تولید و صادرات آن می‌تواند نقش بسزایی در اقتصاد کشور ایفا کند. وقتی قرار باشد تولید برق افزایش پیدا کند، باید توأمان تجهیزات و تکنولوژی نیز ارتقا یابد که این امر موجب اشتغال‌زایی و رفع معضل بیکاری نیز می‌شود. اگر بستری فراهم شود تا بخش خصوصی در این عرصه فعالیت کرده و برق تولیدی خود را صادر کند، شوک‌فابی بسیاری به وجود خواهد آمد، چرا که در حال حاضر بخش خصوصی میلی معادل ۱۳۰ ریال در داخل بابت هر کیلووات برق